

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ІННІ ПРАВА ТА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»**

Рівень вищої освіти *третій (освітньо-науковий)*

Галузь знань *08-Право*

Спеціальність *081 «Право»*

Освітня програма *Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії*

Статус навчальної дисципліни *вибіркова*

Мова навчання: *українська*

у 2023/2024 навчальному році

Обговорено та схвалено на засіданні
кафедри кримінального права та
кримінології
протокол від 29.08.2023 № 2

Завідувач кафедри

Василь БЕРЕЗНЯК

(підпис)

Дніпро – 2023

Актуальні проблеми кримінального права // Плани семінарських занять для підготовки докторів філософії, спеціальність 081 – «Право» / Дніпро. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. 23 с.

РОЗРОБНИКИ:

1. Завідувач кафедри кримінального права та кримінології, д.ю.н., с.н.с.,
Василь БЕРЕЗНЯК

2. Доцент кафедри кримінального права та кримінології, к.ю.н., **Анастасія ФІЛІП**

ТЕМА 1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДЖЕРЕЛ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.

Семінарське заняття № 1 – 2 год.

План

1. Поняття та види джерел кримінального права.
2. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права України, їх значення для правозастосування.
3. Кримінальний кодекс України як основне джерело кримінального права.

Семінарське заняття № 2 – 2 год.

План

1. Кримінально-правове значення Конституції України. Характер зв'язку кримінального права із конституційним правом.
2. Міжнародні нормативно-правові акти як джерело кримінального права України.
3. Зв'язок кримінального права з іншими галузями права України.

Семінарське заняття № 3 – 2 год.

План

1. Кримінально-правове значення рішень Конституційного Суду України.
2. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства.
3. Проблеми застосування постанов Пленуму Верховного суду України в процесі застосування норм кримінального права

Семінарське заняття № 4 – 2 год.

План

1. Кримінально-правове значення практики Верховного Суду України.
2. Правові позиції Верховного Суду України.
3. Проблеми застосування постанов Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ в процесі застосування норм кримінального права

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
джерело права, кримінальний кодекс, правозастосування.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

1. Поняття та система кримінального права України.
2. Принципи кримінального права.
3. Кримінальний кодекс України як основне джерело кримінального права.
4. Кримінально-правове значення Конституції України.
5. Характер зв'язку кримінального права із конституційним правом.
6. Міжнародні нормативно-правові акти як джерело кримінального права України.

Індивідуальні завдання до Теми 1:

1. Поняття та види тлумачення закону про кримінальну відповідальність.
2. Кримінальне право та інші галузі права.
3. Наука кримінального права.
4. Кримінально-правове значення рішень Конституційного Суду України.
5. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства.

6. Кримінально-правове значення практики Верховного Суду України. Правові позиції Верховного Суду України.

ТЕМА 2. ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.

Семінарське заняття № 1- 2 год.

План

1. Функції кримінального права.
2. Завдання кримінального права.
3. Напрямки кримінально-правової політики.

Семінарське заняття № 2- 2 год.

План

1. Функції та завдання кримінального закону.
2. Завдання кримінального закону.
3. Шляхи усунення дисгармонії між функціональним призначенням кримінального права та кримінального законодавства.

Семінарське заняття № 3- 2 год.

План

1. Охоронна функція кримінального права.
2. Запобіжна функція кримінального права.
3. Регулююча функція кримінального права.

Семінарське заняття № 4- 2 год.

План

1. Виховна функція кримінального права.
2. Прогностична функція кримінального права.
3. Соціальна функція кримінального права.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: функції кримінального права, завдання кримінального права, охоронна, запобіжна, регулююча, виховна, прогностична та соціальна функції.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Завдання та функції кримінального права в умовах воєнного стану.
2. Функції та завдання кримінального закону в умовах воєнного стану.

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Назвіть основні напрямки кримінально-правової політики в умовах воєнного стану.
2. Шляхи усунення дисгармонії між функціональним призначенням кримінального права та кримінального законодавства.

ТЕМА 3. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.

Семінарське заняття № 1- 2 год.

План

1. Поняття кримінальної відповідальності.
2. Поняття диференціації кримінальної відповідальності.
3. Кримінальна відповідальність у галузі кримінального права.

Семінарське заняття № 2- 2 год.

План

1. Кримінально-правові відносини: їх суб'єкт та зміст.
2. Кримінальні відносини та кримінальна відповідальність.
3. Виникнення і припинення кримінальної відповідальності.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
кримінальна відповідальність, диференціація, кримінальні відносини.

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

1. Кримінальна відповідальність і її підстави.
2. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність за загальним правилом.
3. Поняття та види тлумачення закону про кримінальну відповідальність.
4. Кримінальна відповідальність та кримінальне покарання.
5. Філософське обґрунтування кримінальної відповідальності особи, яка вчинила злочин.
6. Фактична та юридична підстава кримінальної відповідальності.

Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Чинність кримінального закону за колом осіб. Вирішення питання про кримінальну відповідальність осіб, які підлягають кримінальній відповідальності за законодавством іноземної держави і перебувають на території України, та виконання вироків, винесених іноземними судами чи міжнародними судовими установами.
2. Поняття зниженого віку настання кримінальної відповідальності.
3. Питання про юридичну підставу кримінальної відповідальності в науці і законодавстві України.
4. Значення кримінальної відповідальності та її підстав в діяльності підрозділів досудового слідства органів внутрішніх справ.

ТЕМА 4. ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ.

Семінарське заняття № 1- 2 год.

План

1. Поняття «кримінально-правове забезпечення», «кримінально-правова охорона», «кримінально-правове регулювання».
2. Репродуктивна безпека людини та її кримінально-правове забезпечення.
3. Духовна (ідеальна) безпека людини та її кримінально-правове забезпечення.

Семінарське заняття № 2- 2 год.

План

1. Юридична, екологічна безпека людини.
2. Безпека військовій службі та воєнна безпека людини в умовах воєнного стану.
3. Історична, інформаційна та кібернетична безпека людини.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
кримінально-правове забезпечення, кримінально-правова охорона, кримінально-правове регулювання, види безпеки людини, кримінально-правове забезпечення.

Завдання для самостійної роботи до Теми 4:

1. Назвіть інші концепції та види безпеки людини, їх кримінально-правове забезпечення.
2. Дайте визначення «кримінально-правове забезпечення», «кримінально-правова охорона».

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1. Назвіть види безпеки людини та їх кримінально-правове забезпечення.
2. Дайте визначення «кримінально-правове регулювання».
3. Наведіть приклади проблем кримінально-правового забезпечення безпеки людини в умовах воєнного стану.

ТЕМА 5. ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЯКЕ ПЕРЕДБАЧАЄ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ.

Семінарське заняття № 1- 2 год.

План

1. Застосування кримінального законодавства в Україні.
2. Проблеми застосування кримінального законодавства, яке передбачає відповідальність за кримінальні правопорушення проти життя особи.
3. Проблеми застосування кримінального законодавства, яке передбачає відповідальність за кримінальні правопорушення проти здоров'я особи.

Семінарське заняття № 1- 2 год.

План

1. Застосування кримінального законодавства щодо кримінальних правопорушень, що спричиняють шкоду здоров'ю людини, які вчинюються у сфері надання медичних послуг.
2. Застосування кримінального законодавства щодо кримінальних правопорушень, які спричиняють шкоду здоров'ю людини внаслідок залишення особи без допомоги або в результаті неналежного виконання винним своїх обов'язків.
3. Застосування кримінального законодавства щодо кримінальних правопорушень у сфері охорони здоров'я людини, які пов'язані із незаконним розголошенням лікарської таємниці.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
життя та здоров'я особи, умисне вбивство, самогубство, інфекційні хвороби, сфера охорони здоров'я людини, лікарська таємниця, медичні послуги.

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Відмінність умисного вбивства від умисного тяжкого тілесного ушкодження що спричинило смерть потерпілого.
2. Вбивство через необережність: кримінально-правовий аналіз складу злочину.
3. Погроза вбивством: кримінально-правовий аналіз складу злочину.
4. Застосування кримінального законодавства у разі вчинення вбивства за наявності пом'якшуючих обставин.
5. Застосування кримінального законодавства у разі вбивства, учиненого через необережність.
6. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1. Доведення до самогубства (ст.120 КК України): кримінально-правовий аналіз складу злочину.
2. Застосування кримінального законодавства щодо злочинів, які спричиняють шкоду здоров'ю людини, і які вчинюються у сфері охорони життя та здоров'я людини від окремих видів небезпечних інфекційних хвороб.
3. Застосування кримінального законодавства щодо злочинів, що спричиняють шкоду здоров'ю людини, які вчинюються у сфері надання медичних послуг.
4. Види вбивств при пом'якшуючих обставинах.

ТЕМА 6. ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЯКЕ ПЕРЕДБАЧАЄ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ.

Семінарське заняття № 1- 2 год.

План

1. Застосування кримінального законодавства у випадку створення злочинної організації.
2. Специфіка застосування кримінального законодавства в разі вчинення заздалегідь не обіцяного сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності.
3. Застосування кримінального законодавства у випадку бандитизму.

Семінарське заняття № 2- 2 год.

План

1. Застосування кримінального законодавства у випадку вчинення злочинів терористичної спрямованості.
2. Застосування правил кримінально-правового компромісу в разі вчинення злочинів проти громадської безпеки.
3. Застосування кримінального законодавства в разі групового порушення громадського порядку.
4. Застосування кримінального законодавства у випадку масових заворушень.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: злочинна організація, злочинна діяльність, бандитизм, терористична спрямованість, громадська безпека, громадський порядок, масові заворушення, хуліганство.

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. «Масові заворушення» (ст. 294 КК України) та відмінність цього злочину від «Групового порушення громадського порядку» (ст.293 КК

України).

2. Кримінально-правова характеристика «Бандитизм» (ст.257 КК України). Особливості кваліфікації цього злочину.

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. Бандитизм та його відмінність від створення злочинної організації.
2. Хуліганство. Аналіз складу кримінального правопорушення.
3. Застосування кримінального законодавства у випадку вчинення злочинів терористичної спрямованості.
4. Застосування правил кримінально-правового компромісу в разі вчинення злочинів проти громадської безпеки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література до Теми 1:

Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: підписана від імені України 11.12.2003 р.; ратифікована 18.10.2006 р.; набрала чинності для України 01.01.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 10. Ст. 506.

Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: підписана від імені України 27.01.1999 р.; ратифікована 18.10.2006 р., набрала чинності для України 01.03.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 15. Ст. 717.

Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-ІІІ.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.02.2022 р.).

Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / за ред. М.І. Хавронюка. К.: Москаленко О.М., 2019. 464 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / Н.О. Армаш, Т.О. Коломоєць, Д.В. Приймаченко, В.В. Шаблистий та ін.; за заг. ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / В.С. Ковальський, О.І. Миколенко, Є.Л. Стрельцов, О.І. Клименко. К.: Юрінком Інтер, 2019. 380 с.

Зінченко І. О., Володіна О. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навчальний посібник / за заг. ред. М. І. Панова. Харків: Право, 2019. 248 с.

Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел

Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваіте, 2019. 288 с.

Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / А.А. Васильєв, О.О. Житний, Є.О. Гладкова та ін.; за заг. ред. О.М. Литвинова. Харків. : Право, 2020. С. 10-31.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків.: Право, 2020. С. 14-28.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга»», 2020. С. 8-16.

Лихова С.Я. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навчальний посібник. К.: НАУ, 2021. 160 с.

Лісовський, Петро Миколайович. Національна безпека України [Текст]: навч. посіб. Київ: Університет "Україна", 2020. 291 с.

Ситник Г.П. , Неліпа Д. В., Орел М. Г. Зовнішня політика та національна безпека [Текст]: навч. посіб.; [за ред. Г. П. Ситника] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Кравченко Я. О. [вид.], 2021. 243 с.

Оксаніченко А.С. Поняття злісності за кримінальним правом України / А.С. Оксаніченко, В.В. Шаблистий; ред. В.В. Шаблистий. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 184 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. І.М. Копотуна. К. : Професіонал, 2021. С. 555-571.

Гаркуша А.Г., Ленъ В.В. Побої і мордування у кримінальному праві та законодавстві: монографія. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. 124 с.

Шаблистий В.В., Коломієць В. Ю. Тілесне ушкодження як злочин проти життя та здоров'я людини за кримінальним правом України : монографія. Дніпро: видавець Біла К.О., 2020. 164 с.

Маслова Н. Г. Протидія кримінальному радикалізму в Україні: монографія. Харків: Панов, 2020. 336 с.

Бандурка О.М., Бандурка І.О. Злочинність і сучасність: Монографія / О.М. Бандурка, І.О. Бандурка. Харків: ХНУВС, Майдан, 2020. 408 с.

Вереша Р. Теорії вини у кримінальному праві: Монографія / Р. Вереша. К.: Алерта, 2020. 260 с.

Крамаренко Ю.М. Сучасні питання протидії організованій злочинності в Україні та за кордоном: монографія / Ю.М. Крамаренко, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, В.Г. Хашев.). – Дніпро: ДДУВС, 2022. – 216 с.

Рекомендована література до Теми 2:

Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: підписана від імені України 11.12.2003 р.; ратифікована 18.10.2006 р.; набрала чинності для України 01.01.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 10. Ст. 506.

Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: підписана від імені України 27.01.1999 р.; ратифікована 18.10.2006 р., набрала чинності для України 01.03.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 15. Ст. 717.

Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.02.2022 р.).

Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / за ред. М.І. Хавронюка. К.: Москаленко О.М., 2019. 464 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / Н.О. Армаш, Т.О. Коломєць, Д.В. Приймаченко, В.В. Шаблистий та ін.; за заг. ред. Т.О. Коломєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / В.С. Ковальський, О.І. Миколенко, Є.Л. Стрельцов, О.І. Клименко. К.: Юрінком Інтер, 2019. 380 с.

Зінченко І. О., Володіна О. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навчальний посібник / за заг. ред. М. І. Панова. Харків: Право, 2019. 248 с.

Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваіте, 2019. 288 с.

Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / А.А. Васильєв, О.О. Житний, Є.О. Гладкова та ін.; за заг. ред. О.М. Литвинова. Харків. : Право, 2020. С. 10-31.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків.: Право, 2020. С. 14-28.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга»», 2020. С. 8-16.

Лихова С.Я. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навчальний посібник. К.: НАУ, 2021. 160 с.

Лісовський, Петро Миколайович. Національна безпека України [Текст]: навч. посіб. Київ: Університет "Україна", 2020. 291 с.

Ситник Г.П. , Неліпа Д. В., Орел М. Г. Зовнішня політика та національна безпека [Текст]: навч. посіб.; [за ред. Г. П. Ситника] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Кравченко Я. О. [вид.], 2021. 243 с.

Оксаніченко А.С. Поняття злісності за кримінальним правом України / А.С. Оксаніченко, В.В. Шаблистий; ред. В.В. Шаблистий. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 184 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. І.М. Копотуна. К. : Професіонал, 2021. С. 555-571.

Гаркуша А.Г., Ленъ В.В. Побой і мордування у кримінальному праві та законодавстві: монографія. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. 124 с.

Шаблистий В.В., Коломієць В. Ю. Тілесне ушкодження як злочин проти життя та здоров'я людини за кримінальним правом України : монографія. Дніпро: видавець Біла К.О., 2020. 164 с.

Маслова Н. Г. Протидія кримінальному радикалізму в Україні: монографія. Харків: Панов, 2020. 336 с.

Бандурка О.М., Бандурка І.О. Злочинність і сучасність: Монографія / О.М. Бандурка, І.О. Бандурка. Харків: ХНУВС, Майдан, 2020. 408 с.

Вереша Р. Теорії вини у кримінальному праві: Монографія / Р. Вереша. К.: Алерта, 2020. 260 с.

Крамаренко Ю.М. Сучасні питання протидії організованій злочинності в Україні та за кордоном: монографія / Ю.М. Крамаренко, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, В.Г. Хашев.). – Дніпро: ДДУВС, 2022. – 216 с.

Рекомендована література до Тем 3:

Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: підписана від імені України 11.12.2003 р.; ратифікована 18.10.2006 р.; набрала чинності для України 01.01.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 10. Ст. 506.

Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: підписана від імені України 27.01.1999 р.; ратифікована 18.10.2006 р., набрала чинності для України 01.03.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 15. Ст. 717.

Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.02.2022 р.).

Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / за ред. М.І. Хавронюка. К.: Москаленко О.М., 2019. 464 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / Н.О. Армаш, Т.О. Коломєць, Д.В. Приймаченко, В.В. Шаблистий та ін.; за заг. ред. Т.О. Коломєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / В.С. Ковальський, О.І. Миколенко, Є.Л. Стрельцов, О.І. Клименко. К.: Юрінком Інтер, 2019. 380 с.

Зінченко І. О., Володіна О. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навчальний посібник / за заг. ред. М. І. Панова. Харків: Право, 2019. 248 с.

Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваїте, 2019. 288 с.

Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / А.А. Васильєв, О.О. Житний, Є.О. Гладкова та ін.; за заг. ред. О.М. Литвинова. Харків. : Право, 2020. С. 10-31.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків.: Право, 2020. С. 14-28.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга»», 2020. С. 8-16.

Лихова С.Я. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навчальний посібник. К.: НАУ, 2021. 160 с.

Лісовський, Петро Миколайович. Національна безпека України [Текст]: навч. посіб. Київ: Університет "Україна", 2020. 291 с.

Ситник Г.П. , Неліпа Д. В., Орел М. Г. Зовнішня політика та національна безпека : навч. посіб.; [за ред. Г. П. Ситника] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Кравченко Я. О. [вид.], 2021. 243 с.

Оксаніченко А.С. Поняття злісності за кримінальним правом України / А.С. Оксаніченко, В.В. Шаблистий; ред. В.В. Шаблистий. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 184 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. І.М. Копотуна. К. : Професіонал, 2021. С. 555-571.

Гаркуша А.Г., Ленъ В.В. Побой і мордування у кримінальному праві та законодавстві: монографія. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. 124 с.

Шаблистий В.В., Коломієць В. Ю. Тілесне ушкодження як злочин проти життя та здоров'я людини за кримінальним правом України : монографія. Дніпро: видавець Біла К.О., 2020. 164 с.

Маслова Н. Г. Протидія кримінальному радикалізму в Україні: монографія. Харків: Панов, 2020. 336 с.

Бандурка О.М., Бандурка І.О. Злочинність і сучасність: Монографія / О.М. Бандурка, І.О. Бандурка. Харків: ХНУВС, Майдан, 2020. 408 с.

Вереша Р. Теорії вини у кримінальному праві: Монографія / Р. Вереша. К.: Алерта, 2020. 260 с.

Крамаренко Ю.М. Сучасні питання протидії організованим злочинності в Україні та за кордоном: монографія / Ю.М. Крамаренко, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, В.Г. Хашев.). – Дніпро: ДДУВС, 2022. – 216 с.

Рекомендована література до Тем 4:

Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: підписана від імені України 11.12.2003 р.; ратифікована 18.10.2006 р.; набрала чинності для України 01.01.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 10. Ст. 506.

Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: підписана від імені України 27.01.1999 р.; ратифікована 18.10.2006 р., набрала чинності для України 01.03.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 15. Ст. 717.

Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.08.2023 р.).

Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / за ред. М.І. Хавронюка. К.: Москаленко О.М., 2019. 464 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / Н.О. Армаш, Т.О. Коломєць, Д.В. Приймаченко, В.В. Шаблистий та ін.; за заг. ред. Т.О. Коломєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / В.С. Ковальський, О.І. Миколенко, Є.Л. Стрельцов, О.І. Клименко. К.: Юрінком Інтер, 2019. 380 с.

Зінченко І. О., Володіна О. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навчальний посібник / за заг. ред. М. І. Панова. Харків: Право, 2019. 248 с.

Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваіте, 2019. 288 с.

Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / А.А. Васильєв, О.О. Житний, Є.О. Гладкова та ін.; за заг. ред. О.М. Литвинова. Харків. : Право, 2020. С. 10-31.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків.: Право, 2020. С. 14-28.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга»», 2020. С. 8-16.

Лихова С.Я. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навчальний посібник. К.: НАУ, 2021. 160 с.

Лісовський, Петро Миколайович. Національна безпека України [Текст]: навч. посіб. Київ: Університет "Україна", 2020. 291 с.

Ситник Г.П. , Неліпа Д. В., Орел М. Г. Зовнішня політика та національна безпека [Текст]: навч. посіб.; [за ред. Г. П. Ситника] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Кравченко Я. О. [вид.], 2021. 243 с.

Оксаніченко А.С. Поняття злісності за кримінальним правом України / А.С. Оксаніченко, В.В. Шаблистий; ред. В.В. Шаблистий. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 184 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. І.М. Копотуна. К. : Професіонал, 2021. С. 555-571.

Гаркуша А.Г., Ленъ В.В. Побой і мордування у кримінальному праві та законодавстві: монографія. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. 124 с.

Шаблистий В.В., Коломієць В. Ю. Тілесне ушкодження як злочин проти життя та здоров'я людини за кримінальним правом України : монографія. Дніпро: видавець Біла К.О., 2020. 164 с.

Маслова Н. Г. Протидія кримінальному радикалізму в Україні: монографія. Харків: Панов, 2020. 336 с.

Бандурка О.М., Бандурка І.О. Злочинність і сучасність: Монографія / О.М. Бандурка, І.О. Бандурка. Харків: ХНУВС, Майдан, 2020. 408 с.

Вереша Р. Теорії вини у кримінальному праві: Монографія / Р. Вереша. К.: Алерта, 2020. 260 с.

Крамаренко Ю.М. Сучасні питання протидії організованим злочинності в Україні та за кордоном: монографія / Ю.М. Крамаренко, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, В.Г. Хашев.). – Дніпро: ДДУВС, 2022. – 216 с.

Рекомендована література до Тем 5:

Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: підписана від імені України 11.12.2003 р.; ратифікована 18.10.2006 р.; набрала чинності для України 01.01.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 10. Ст. 506.

Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: підписана від імені України 27.01.1999 р.; ратифікована 18.10.2006 р., набрала чинності для України 01.03.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 15. Ст. 717.

Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.08.2023р.).

Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / за ред. М.І. Хавронюка. К.: Москаленко О.М., 2019. 464 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / Н.О. Армаш, Т.О. Коломєць, Д.В. Приймаченко, В.В. Шаблистий та ін.; за заг. ред. Т.О. Коломєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / В.С. Ковальський, О.І. Миколенко, Є.Л. Стрельцов, О.І. Клименко. К.: Юрінком Інтер, 2019. 380 с.

Зінченко І. О., Володіна О. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навчальний посібник / за заг. ред. М. І. Панова. Харків: Право, 2019. 248 с.

Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваїте, 2019. 288 с.

Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / А.А. Васильєв, О.О. Житний, Є.О. Гладкова та ін.; за заг. ред. О.М. Литвинова. Харків. : Право, 2020. С. 10-31.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків.: Право, 2020. С. 14-28.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга»», 2020. С. 8-16.

Лихова С.Я. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навчальний посібник. К.: НАУ, 2021. 160 с.

Лісовський, Петро Миколайович. Національна безпека України [Текст]: навч. посіб. Київ: Університет "Україна", 2020. 291 с.

Ситник Г.П., Неліпа Д. В., Орел М. Г. Зовнішня політика та національна безпека [Текст]: навч. посіб.; [за ред. Г. П. Ситника]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Кравченко Я. О. [вид.], 2021. 243 с.

Оксаніченко А.С. Поняття злісності за кримінальним правом України / А.С. Оксаніченко, В.В. Шаблистий; ред. В.В. Шаблистий. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 184 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. І.М. Копотуна. К.: Професіонал, 2021. С. 555-571.

Гаркуша А.Г., Ленъ В.В. Побої і мордування у кримінальному праві та законодавстві: монографія. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. 124 с.

Корупційна злочинність: витоки, сучасний стан, стратегія протидії: монографія / Т.В. Корнякова, О.Л. Соколенко, І.Г. Алексеєнко та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т.В. Корнякової. Дніпро: ліра, 2017. 276 с.

Шаблистий В.В., Коломієць В. Ю. Тілесне ушкодження як злочин проти життя та здоров'я людини за кримінальним правом України : монографія. Дніпро: видавець Біла К.О., 2020. 164 с.

Маслова Н. Г. Протидія кримінальному радикалізму в Україні: монографія. Харків: Панов, 2020. 336 с.

Бандурка О.М., Бандурка І.О. Злочинність і сучасність: Монографія / О.М. Бандурка, І.О. Бандурка. Харків: ХНУВС, Майдан, 2020. 408 с.

Вереша Р. Теорії вини у кримінальному праві: Монографія / Р. Вереша. К.: Алерта, 2020. 260 с.

Крамаренко Ю.М. Сучасні питання протидії організованих злочинності в Україні та за кордоном: монографія / Ю.М. Крамаренко, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, В.Г. Хашев.). – Дніпро: ДДУВС, 2022. – 216 с.

Рекомендована література до Теми 6:

Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: підписана від імені України 11.12.2003 р.; ратифікована 18.10.2006 р.; набрала чинності для

України 01.01.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 10. Ст. 506.

Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: підписана від імені України 27.01.1999 р.; ратифікована 18.10.2006 р., набрала чинності для України 01.03.2010 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 15. Ст. 717.

Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.08.2023 р.).

Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / за ред. М.І. Хавронюка. К.: Москаленко О.М., 2019. 464 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / Н.О. Армаш, Т.О. Коломоєць, Д.В. Приймаченко, В.В. Шаблистий та ін.; за заг. ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.

Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / В.С. Ковальський, О.І. Миколенко, Є.Л. Стрельцов, О.І. Клименко. К.: Юрінком Інтер, 2019. 380 с.

Зінченко І. О., Володіна О. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навчальний посібник / за заг. ред. М. І. Панова. Харків: Право, 2019. 248 с.

Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваїте, 2019. 288 с.

Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / А.А. Васильєв, О.О. Житний, Є.О. Гладкова та ін.; за заг. ред. О.М. Литвинова. Харків. : Право, 2020. С. 10-31.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків.: Право, 2020. С. 14-28.

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга»», 2020. С. 8-16.

Лихова С.Я. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навчальний посібник. К.: НАУ, 2021. 160 с.

Лісовський, Петро Миколайович. Національна безпека України [Текст]: навч. посіб. Київ: Університет "Україна", 2020. 291 с.

Ситник Г.П. , Неліпа Д. В., Орел М. Г. Зовнішня політика та національна безпека [Текст]: навч. посіб.; [за ред. Г. П. Ситника] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Кравченко Я. О. [вид.], 2021. 243 с.

Оксаніченко А.С. Поняття злісності за кримінальним правом України / А.С. Оксаніченко, В.В. Шаблистий; ред. В.В. Шаблистий. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 184 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. І.М. Копотуна. К. : Професіонал, 2021. С. 555-571.

Гаркуша А.Г., Ленъ В.В. Побой і мордування у кримінальному праві та законодавстві: монографія. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. 124 с.

Шаблистий В.В., Коломієць В. Ю. Тілесне ушкодження як злочин проти життя та здоров'я людини за кримінальним правом України : монографія. Дніпро: видавець Біла К.О., 2020. 164 с.

Маслова Н. Г. Протидія кримінальному радикалізму в Україні: монографія. Харків: Панов, 2020. 336 с.

Бандурка О.М., Бандурка І.О. Злочинність і сучасність: Монографія / О.М. Бандурка, І.О. Бандурка. Харків: ХНУВС, Майдан, 2020. 408 с.

Вереша Р. Теорії вини у кримінальному праві: Монографія / Р. Вереша. К.: Алерта, 2020. 260 с.

Крамаренко Ю.М. Сучасні питання протидії організованих злочинності в Україні та за кордоном: монографія / Ю.М. Крамаренко, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, В.Г. Хашев.). – Дніпро: ДДУВС, 2022. – 216 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Академія правових наук України. URL : <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
2. Бібліотека Верховної Ради України. URL: <http://rada.kiev.ua/LIBRARY/>
3. Верховний Суд України. URL: <http://www.scourt.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Офіційний сайт МВС України. URL: <http://mvs.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL : <http://gdo.kiev.ua/>
7. Офіційний сайт представництва Президента України. URL : <http://prezident.gov.ua/>
8. Сайт законодавства Верховної Ради України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/>
9. Сайт нормативно-правових документів Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>
10. Електронна база даних Єдиного державного реєстру судових рішень. URL: www.reyestr.court.gov.ua .

11. Офіційний сайт Національної поліції України.
URL: <https://www.npu.gov.ua>.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та система кримінального права України.
2. Принципи кримінального права.
3. Кримінальний кодекс України як основне джерело кримінального права.
4. Кримінально-правове значення Конституції України.
5. Характер зв'язку кримінального права із конституційним правом.
6. Міжнародні нормативно-правові акти як джерело кримінального права України.
7. Поняття та види тлумачення закону про кримінальну відповідальність.
8. Кримінальне право та інші галузі права.
9. Наука кримінального права.
10. Кримінально-правове значення рішень Конституційного Суду України.
11. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства.
12. Кримінально-правове значення практики Верховного Суду України. Правові позиції Верховного Суду України.
13. Завдання та функції кримінального права.
14. Функції та завдання кримінального закону.
15. Назвіть основні напрямки кримінально-правової політики.
16. Шляхи усунення дисгармонії між функціональним призначенням кримінального права та кримінального законодавства.
17. Кримінальна відповідальність і її підстава.
18. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність за загальним правилом.
19. Поняття та види тлумачення закону про кримінальну відповідальність.
20. Кримінальна відповідальність та кримінальне покарання.
21. Філософське обґрунтування кримінальної відповідальності особи, яка вчинила злочин. Підстава кримінальної відповідальності.
22. Фактична та юридична підстава кримінальної відповідальності.
23. Чинність кримінального закону за колом осіб. Вирішення питання про кримінальну відповідальність осіб, які підлягають кримінальній відповідальності за законодавством іноземної держави і перебувають на території України, та виконання вироків, винесених іноземними судами чи міжнародними судовими установами.
24. Поняття зниженого віку настання кримінальної відповідальності.

25. Питання про юридичну підставу кримінальної відповідальності в науці і законодавстві України.

26. Значення кримінальної відповідальності та її підстав в діяльності підрозділів досудового слідства органів внутрішніх справ.

27. Назвіть інші концепції та види безпеки людини, їх кримінально-правове забезпечення.

28. Дайте визначення «кримінально-правове забезпечення», «кримінально-правова охорона».

29. Назвіть види безпеки людини та їх кримінально-правове забезпечення.

30. Дайте визначення «кримінально-правове регулювання».

31. Наведіть приклади проблем кримінально-правового забезпечення безпеки людини.

32. Відмінність умисного вбивства від умисного тяжкого тілесного ушкодження що спричинило смерть потерпілого.

33. Вбивство через необережність: кримінально-правовий аналіз складу злочину.

34. Погроза вбивством: кримінально-правовий аналіз складу злочину.

35. Застосування кримінального законодавства у разі вчинення вбивства за наявності пом'якшуючих обставин.

36. Застосування кримінального законодавства у разі вбивства, учиненого через необережність.

37. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

38. Доведення до самогубства (ст.120 КК України): кримінально-правовий аналіз складу злочину.

39. Застосування кримінального законодавства у разі вчинення діянь із ознаками злочинів, що спричиняють шкоду здоров'ю людини.

40. Застосування кримінального законодавства щодо злочинів, які спричиняють шкоду здоров'ю людини, і які вчинюються у сфері охорони життя та здоров'я людини від окремих видів небезпечних інфекційних хвороб.

41. Застосування кримінального законодавства щодо злочинів, що спричиняють шкоду здоров'ю людини, які вчинюються у сфері надання медичних послуг.

42. Застосування кримінального законодавства щодо злочинів, які спричиняють шкоду здоров'ю людини внаслідок залишення особи без допомоги або в результаті неналежного виконання винним своїх обов'язків.

43. Види вбивств при пом'якшуючих обставинах.

44. «Масові заворушення» (ст. 294 КК України) та відмінність цього злочину від «Групового порушення громадського порядку» (ст.293 КК України).

45. Кримінально-правова характеристика «Бандитизм» (ст.257 КК України). Особливості кваліфікації цього злочину.

46. Специфіка застосування кримінального законодавства в разі вчинення заздалегідь не обіцяного сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності.

47. Бандитизм та його відмінність від створення злочинної організації.

48. Хуліганство. Аналіз складу кримінального правопорушення.

49. Застосування кримінального законодавства у випадку вчинення злочинів терористичної спрямованості.

50. Застосування правил кримінально-правового компромісу в разі вчинення злочинів проти громадської безпеки.